

"REGIONALNA DEPONIJA MOŠĆANICA" d.o.o. Zenica

IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA

**PRIVREDNOG DRUŠTVA
"REGIONALNA DEPONIJA MOŠĆANICA" D.O.O. ZENICA
U 2023. GODINI**

Zenica, april 2023. godine

**"REGIONALNA DEPONIJA MOŠĆANICA" D.O.O. ZENICA
- DIREKTOR DRUŠTVA -**

**NADZORNOM ODBORU "RDM" D.O.O. ZENICA
GRADONAČELNIKU ZENICE U FUNKCIJI SKUPŠTINE "RDM" D.O.O. ZENICA
GRADSKOM VIJEĆU GRADA ZENICA**

Na osnovu člana 35. Statuta Privrednog društva "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica, a u okviru Izvještaja o poslovanju Privrednog društva "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica za 2022. godinu, podnosim:

**I Z V J E Š T A J
O RADU DIREKTORA PRIVREDNOG DRUŠTVA
"REGIONALNA DEPONIJA MOŠĆANICA" D.O.O. ZENICA U 2022. GODINI**

1 - Uvodne informacije

Dužnost direktora Privrednog društva "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica preuzeo sam dana, 16.10.2020. godine. Iako sam po preuzimanju mandata direktora zatekao Društvo u stabilnom finansijskom stanju, sa započetom investicijom izgradnje nove odlagališne kasete koja je bila za Društvo zahtjevna u finansijskom i značajna u tehnološkom smislu, kao i sa dosta uređenim načinom poslovanja, nastojao sam kroz svoj radni angažman doprinijeti, prvo da se navedena investicija do kraja realizuje, a zatim da pokrenemo nove projekte koje će predstaviti u nastavku izvještaja, kao i da ostvarimo još bolje rezultate u radu i poslovanju Društva. Godinu 2022., kao i 2021. obilježila je svjetska ekonomska i politička kriza odnosno poremačaj na tržištu roba i usluga, dobavnom lancu, cijenama i drugim faktorima koji se odražavaju i na poslovanje ovog Društva. Rad u 2021. godini obilježila je pandemija uzrokovanja Covid 19, ali ona nije imala toliki uticaj na poslovanje Društva, koliko se rat u Ukrajini u 2022. godini odrazio na neke elemente poslovanja, kao što su povećanja cijena goriva, energenata, kiselina i drugih materijala. Zbog ove krize kasnimo u realizaciji nabavke buldozera o čemu će detaljnije opisati situaciju u nastavku ovog izvještaja, a cijena kiseline za rad postrojenja za prečišćavanje deponijskog filtrata je porasla za 300%. Uprkos svemu tome, Društvo je ispunilo svoju osnovnu zadaću zbrinjavanja otpada i na kraju poslovne 2022. godine je ostvarilo pozitivan finansijski rezultat poslovanja.

2 - Ostvarivanje funkcije vođenja i upravljanja PD "RDM" d.o.o. Zenica

Kao direktor Privrednog društva "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica svoje obaveze sam izvršavao u okviru nadležnosti koje su propisane u Zakonu o privrednim društvima Federacije BiH i Zakonu o javnim preduzećima u Federaciji BiH, te Statutom i ostalim aktima Društva. U svom radu pridržavao sam se instrukcija Skupštine Društva i Nadzornog odbora te nastojao da u duhu dobrih poslovnih običaja i praksi riješim svaki problem u poslovanju.

U okviru utvrđenih nadležnosti i ostvarivanja poslovne funkcije, kao direktor organizovao sam rad i rukovodio poslovanjem Društva, a naročito svoje aktivnosti sam usmjeravao da

tehnološki proces rada na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" se odvija bezbjedno i u kontinuitetu, te da sve probleme s kojima smo se susretali u radu rješavamo na najbolji mogući način. Kao direktor zastupao sam Društvo prema nadležnim državnim organima i poslovnim partnerima, te u tom smislu donosio sam odgovarajuće odluke u domenu poslovanja Društva i zaključivao ugovore u ime i za račun Društva s ciljem provođenja planova i poslovne politike Društva.

Također, donosio sam opće i pojedinačne akte u skladu sa Statutom Društva, učestvovao u pripremi i predlagao akte za Skupštinu i Nadzorni odbor Društva, te predstavljao Društvo na različitim skupovima vezano za upravljanje otpadom i sastancima sa poslovnim partnerima u smislu uspostavljanja poslovne saradnje, poboljšanja naplate potraživanja i sl. U prošloj godini sam više puta održao sastanke sa predstavnicima Sindikalne organizacije radnika na kojima smo razgovarali i rješavali potrebe radnika iz radno-pravnog odnosa, radili na unapređenju uslova rada i organizacije posla i dr. Također, u stalnom sam kontaktu sa predstavnicima lokalne zajednice na Mošćanici čime sam nastavio razvijati dobru saradnju i korektne odnose.

Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica" d.o.o. Zenica je 2022. godinu uspješno završilo i ispunilo svoje planske ciljeve i zadatke u tehničko - tehnološkom, ekološkom i finansijskom smislu.

2.1 - Tehničko-tehnološki aspekt poslovanja

U 2022. godini na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" se proces prijema otpada odvijao svakodnevno u periodu od 07:00 do 23:00 sata i sav otpad je zbrinut na ekološki prihvatljiv način u skladu sa tehnologijom zbrinjavanja otpada na sanitarno uređenim deponijama. Plan odlaganja otpada je ostvaren u procentu od 95,18%. Planirali smo odložiti cca 76.000 tona komunalnog otpada, a deponovano je 72.373,04 tone komunalnog otpada, te 2.335,71 tona različitih vrsta neopasnog industrijskog otpada. Procentualno gledano došlo je do smanjenja deponovanja komunalnog otpada za 4% u odnosu na 2021. godinu. Ukoliko posmatramo neopasni industrijski otpad onda smo na skoro istom nivou u odnosu na 2021. godinu. Sa područja grada Zenice dopremljeno je manje cca 2.500 tona komunalnog otpada. Ovo možemo pripisati negativnom trendu po našu populaciju a to je odlazak stanovništva van BiH i slabljenje kupovne, odnosno potrošačke moći stanovništva. Sa područja Grada Zenica smo u 2022. godini zaprimili i zbrinuli 27.187,60 tona komunalnog otpada, čime smo znatno doprinijeli čistijem okolišu našeg Grada ali i šire okoline. Važno je napomenuti da ovo smanjenje količina otpada nije mnogo poremetilo naš Plan poslovanja i da smo ipak na kraju ove godine ostvarili dobar finansijski rezultat.

U okviru poslova na zbrinjavanju otpada, nastavili smo aktivnosti na izdvajaju korisnih materijala iz otpada s ciljem uštede odlagališnog prostora, ali i povećanja prihoda Društva. U 2022. godini smo iz dopremljenih količina otpada izdvojili 112,25 tona korisnog materijala, od čega 67,30 tona PET ambalaže, zatim 39,90 tona kartona/papira, 5,05 tona tvrde plastike, kao i 1.493 komada otpadnih guma. Sav korisni materijal smo plasirali na tržište i vratili u proces reciklaže. Po tom osnovu ostvaren je prihod od 70.361,20 KM. Procijenjujemo da smo ovim aktivnostima u 2022. godini uštedili cca 2.700 m³ zapremine odlagališnog prostora.

U svojim poslovnim planovima Društvo je identificiralo nekoliko ključnih projekata, od koji su neki u toku realizacije, a neki bi se u skorije vrijeme morali implementirati, kako bi Društvo postiglo veći stepen tehničko-tehnološke i finansijske stabilnosti u budućnosti. Radi se o sljedećim projektima:

➤ **Izgradnja solarne fotonaponske elektrane**

Za potrebe izgradnje solarne fotonaponske elektrane (priključne snage 66 kW), Društvo je obezbjedilo Idejni projekat, prethodnu elektro-energetsku saglasnost za priključenje solarne elektrane na distributivnu mrežu i obezbjedili smo svu dokumentaciju za izdavanje energetske dozvole. Proveden je postupak javne nabavke za izbor dobavljača koji će izraditi Glavni projekat i obezbjediti svu potrebnu dokumentaciju, dozvole i saglasnosti, te instalirati solarne panele u krugu Regionalne deponije "Moščanica". Ugovor o izgradnji solarne fotonaponske elektrane je zaključen krajem prošle godine i realizacija investicije bi se trebala okončati do sredine 2023. godine. Vrijednost Ugovora iznosi 99.895,00 KM bez PDV-a odnosno 116.877,15 KM sa PDV-om. Sredstva za finansiranje cjelokupnog projekta obezbjedili smo putem Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko – dobojskog kantona koje je za ovaj projekat izdvojilo 150.000 KM. Imajući u vidu stanje na tržištu električne energije i najavljeni trend poskupljenja energenata u budućnosti, sa projektom izgradnje solarne fotonaponske elektrane Društvo će kompenzirati dodatna poskupljenja električne energije i povećati svoju energetsku neovisnost.

➤ **Izrada Idejnog projekta za instalaciju postrojenja za pretvaranje deponijskog plina u električnu energiju**

Idejni projekat za instalaciju postrojenja za pretvaranje deponijskog plina u električnu energiju je izrađen u 2022. godini. Trenutno smo u fazi pripreme finansijske konstrukcije za implementaciju projekta i pronalaska izvora finansiranja. Instalacijom ovog postrojenja kapaciteta 150 kW, Društvo bi na godišnjem nivou trebalo generirati dodatni prihod od cca 550.000,00 KM. Povrat na ovu investiciju je 2,2 godine što je izuzetno dobro i važno zbog same investicije.

➤ **Izrada Glavnog projekta za instaliranje postrojenja za prečišćavanje deponijskog filtrata (kapaciteta 130 m^3 permeata/dnevno)**

U 2019. godini na Regionalnoj deponiji "Moščanica" je instaliran Uredaj za prečišćavanje deponijskog filtrata kapaciteta od 30 m^3 prečišćenog deponijskog filtrata dnevno. Ovim Uredajem smo u najvećoj mjeri zadovoljili potrebe kada je u pitanju prečišćavanje deponijskog filtrata iz kasete prve faze, te donekle kasete druge faze koja se trenutno koristi na deponiji. Po projektu faze II - druge kasete planirano je da imamo još jedan Uredaj za prečišćavanje deponijskog filtrata. U razgovorima sa serviserima opreme za prečišćavanje procjednih voda, savjetovano nam je da novi Uredaj bude od cca 130 m^3 permeata. Time bi imali kontinuirani proces prečišćavanja deponijskog filtrata i sa dva Uredaja bi zadovoljili ukupne potrebe za prečišćanjem procjednih voda čije količine će zasigurno rasti kako se budu širili i popunjavali odlagališni kapaciteti. Takođe želim da napomenem da sam u 2022. godini bio u posjeti Centru za upravljanje otpadom Hrastnik - Celje/Slovenija. Posjeta je organizovana od strane austrijske firme "ROTREAT", a cilj

posjete je bio da se upoznam sa iskustvom Centra sa radom njihovog prečistača kapaciteta 150 m³ po danu i da saznam da li su sa njim uspjeli riješiti probleme koje su imali sa otpadnim vodama. Sa direktorom CzUO Hrastnik sam razgovarao i dobio informacije koje ohrabruju, jer su instalacijom postrojenja u potpunosti ispraznili lagune za deponovanje otpadnih voda te ih drže na minimalnom nivou. Bilo koja vremenska neprilika sa većim padavinama ne može ugroziti deponiju jer je prečistač dovoljno velikog kapaciteta da može svu vodu u ekstremnim uslovima prečistiti. Za ovu godinu smo u planu nabaviti slično postrojenje, kojim bi dugoročno u potpunosti riješili pitanje upravljanja procjednim vodama.

➤ Izgradnja mehaničko-biološke sortirnice otpada

Ovaj projekat je trebao da se realizuje kroz ugovor koji je Grad Zenica potpisao sa kompanijom ALBA Zenica – ALBA Berlin. Međutim, "ALBA Zenica" d.o.o. do ugovorenog roka 27.10.2022. godine nije ispoštovala obavezu izgradnje sortirnice otpada. Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica" je uz saradnju sa Osnivačem i uz pomoć donatora, fondova i nadležnih institucija, spremna da samostalno ide u realizaciju ovog projekta, koji je jako važan za Grad Zenicu, lokalnu MZ Mošćanica i samo Društvo, ali i čitavu Regiju za upravljanje čvrstim otpadom odnosno općine/gradove koji koriste usluge naše deponije. Izgradnjom moderne sortirnice bi se u značajnoj mjeri upotpunili sadržaji na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" i postigli bi se pozitivni finansijski i ekološki efekti. U tom smislu, Društvo, Grad Zenica i Zeničko-dobojski kanton su krenuli u pregovore sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) vezano za odobrenje kredita kojim bi se finansirao ovaj, ali i drugi projekti na Regionalnoj deponiji "Mošćanica". Važno je napomenuti da bi uz kredit EBRD odobrio značajna grant sredstva koja bi se usmjerila u ekološke projekte. Naš strateški cilj jeste da RDM preraste u moderan centar za upravljanje otpadom kakve možemo vidjeti u zemljama zapadne Evrope.

➤ Zemljani radovi na petoj čeliji kasete broj 2.

U 2022. godini započeli smo realizaciju projekta izgradnje nove čelije na kaseti druge faze deponije, čija površina iznosi 3,5 ha. Izgradnja ove čelije će se realizirati u dvije faze, a prva faza jeste izvođenje pripremnih zemljanih radova sa finim planiranjem buduće odlagališne plohe. Izabran je izvođač radova i u decembru mjesecu uveden je u posao na gradilištu. Relativno povoljni vremenski uslovi tokom zimskih mjeseci su uticali da je Izvođač mogao izvoditi radove planiranom dinamikom i isti bi trebali biti završeni do početka mjeseca juna. Vrijednost ugovorenih radova iznosi 817.300,00 KM bez PDV-a odnosno 956.241,00 KM sa PDV-om. Sredstva za finansiranje radova je obezbjedilo Društvo iz vlastitih sredstava poslovanja u iznosu od 756.241,00 KM, dok će Ministarstvo za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko - dobojskog kantona sufinansirati radove sa iznosom od 200.000 KM. Sljedeća faza u izgradnji novih odlagališnih kapaciteta bi trebala biti nabavka i ugradnja multibarijerne zaštite sa ugradnjom drenažnog sistema za procjedne vode i sistema za otplinjavanje kasete. Radi se o investiciji vrijednosti oko 2,5 miliona KM. U pregovorima sa EBRD-om smo da i ovaj projekat finansiramo kroz kreditna sredstva koja bi nam bila odobrena.

➤ **Nabavka buldozera putem finansijskog lizinga**

Nabavka buldozera je potreba koja nam se nametnula tokom posljednje dvije godine zbog sve češćih kvarova na buldozeru kojim raspolažemo i koji je u većoj mjeri eksplorisan a što iziskuje značajne troškove u njegovom održavanju. Pored toga, ti kvarovi zahtijevaju mnogo vremena dok se nabave i ugrade zamjenski dijelovi što nam remeti normalan tehnološki proces rada na Deponiji, s obzirom da je rad na odlagalištu skoro nemoguć bez jedne takve mašine. Zbog toga smo se opredjelili za nabavku novog buldozera, koji će biti namjenski izrađen za rad na odlagalištu otpada. S obzirom da se radi o skupoj investiciji opredjelili smo se za finansiranje nabavke putem finansijskog lizinga kako bi imali što manje finansijsko opterećenje na poslovanje Društva. Nakon provedenog postupka nabavke, Ugovor o nabavci buldozera je zaključen u 2022. godini, a isporuka je trebala biti početkom 2023. godine. Međutim, zbog krize u svijetu uzrokovane Covid 19 i ratom u Ukrajini nastali su problemi u lancu isporuke komponenti koji su neizostavni dio mašina, pa je isporuka buldozera prolongirana najkasnije do 31.10.2023. godine. Obećanja dobavljača su da bi isporuka mogla biti i nešto ranije od dogovorenog roka. Ukupna vrijednost Ugovora sa svim troškovima lizinga, servisiranja i održavanja mašine u garantnom roku i dr. iznosi 679.820,00 bez PDV-a odnosno 795.389,40 KM sa PDV-om. Nakon, nabavke novog buldozera, planirano je da se dio ovih troškova kompenzira sa prodajom starog buldozera.

➤ **Nabavka i produženje kolske vase**

Još jedna investicija koju smo započeli u 2022. godini, a koja će se realizirati u ovoj godini jeste nabavka i produženje kolske vase. Naime, u cilju obezbjeđenja tačnih odvaga dovezenog otpada kamionima sa prikolicom potrebno je postojeći kolsku vagu dimenzija 9x3m, nosivosti 30 t nadograditi dodatnim modulom istih karakteristika. Time ćemo imati mogućnost tačne odvage tzv. kamiona šlepera. Uz sve poslove oko projektovanja, nabavke i ugradnje kolske vase, ugovorili smo i nabavku neophodne računarske opreme, te uvezivanje sa postojećim softverom, kalibraciju i baždarenje vase. Inače, u prošloj godini smo nabavili i novi program za vase. Vrijednost Ugovora iznosi 76.050,00 KM. U toku su pripremne aktivnosti Izvođača oko realizacije ove investicije, koja bi se trebala završiti do kraja mjeseca maja ove godine.

2.2 - Ekološki aspekt poslovanja

Pored nastojanja da se konstantno unapređuje proces rada na Regionalnoj deponiji u smislu da se otpad propisno zbrine na ekološki prihvatljiv način, nastojimo i da redovno provodimo mjere i ispunjavamo obaveze propisane zakonom i Okolinskom dozvolom. U tom smislu, u skladu sa zahtjevima i prema utvrđenom planu iz Okolinske dozvole, na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" redovno se vrši monitoring okolišnih parametara (procjednih voda - filtrata, oborinskih voda, deponijskog plina i geodetskog snimanja deponovane mase u tijelu odlagališne kasete). Ova ispitivanja provode nezavisne ovlaštene i kompetentne konsultantske kuće, izabrane putem javnih natječaja. Svi parametri rezultata monitoringa procjednih voda i deponijskog plina su u okviru dozvoljenih graničnih vrijednosti propisanih zakonom. Naše opredjeljenje je da kontinuirano radimo na ekološkom aspektu poslovanja i da taj proces unapređujemo u skladu sa tehničkim i finansijskim mogućnostima.

U tom smislu na deponiji imamo instalisan sistem za otpolinjavanje deponijskog plina sa bakljom za njegovo spaljivanje. Sistem radi u kontinuitetu na način da deponijske plinove apsorbuje iz tijela odlagališne kasete i spaljuje u baklji, čime se neutrališu negativni efekti uticaja deponijskih plinova na kvalitetu zraka. Bitno je napomenuti da ovaj sistem stalno nadograđujemo i proširujemo uključivanjem i kasete broj 2. na sistem, te vodimo računa o redovnom servisiranju i održavanju opreme. U martu 2023. godine smo izvršili "veliki servis" postrojenja.

Također, na deponiji je instalisan i spomenuti Uređaj za prečišćavanje deponijskog filtrata. Ovo postrojenje, koje je neizbjegivo na sanitarnim deponijama, radi na principu dvostepene reverzne osmoze. Rezultati njegovog rada pokazuju da je izlazna voda-permeat iz postrojenja dobrog kvaliteta i sa tog aspekta postrojenje ispunjava svoju ulogu. Problem predstavljaju troškovi održavanja postrojenja koji su visoki, a jedan od razloga za to je sastav otpada koji se odlaže i direktno utiče na kvalitet procjedne vode, a samim time i na količinu hemikalija, naročito hlorovodične kiseline HCl, koja se koristi u procesu prečišćavanja. Uređaj produkuje godišnje cca 120.000 KM dodatnih operativnih troškova na utrošak kiseline, klinera, filtera i dr. Ovi troškovi će u narednom periodu biti još izraženiji, jer je krajem 2022. godine došlo do značajnog povećanja cijene hlorovodonicične kiseline sa cca 300 KM/t na 1.000 KM/t. Pored toga, visoki su i troškovi popravki i održavanja uređaja. U prošloj godini smo imali dvije intervencije na popravci uređaja a poseban problem je što na domaćem tržištu nema specijaliziranih firmi ili majstora koji mogu raditi popravke na uređaju. Zbog toga smo prinuđeni da usluge tražimo od ovlaštenog servisera firme "Rotreat" iz Austrije koja je proizvođač postrojenja.

U 2022. godini je prečišćeno 5.708,10 m³ procjedne vode od čega je dobiveno 3.474,00 m³ permeata, tehnološke vode koja se može koristiti za održavnje čistoće postrojenja. U istom periodu za rad postrojenja utrošeno je 87,06 t HCl- hlorovodične kiseline; 1.475 l - alkalanog čistača; 112 l- kiselog čistača i 16 komada vrećastih filtera.

Postrojenje radi uredno, međutim kako sam već ranije napominjao njegov kapacitet je jako mali i ne možemo da prečistimo dovoljne količine voda da budemo na zahtijevanom nivou. Naš cilj je da imamo uvijek prazne lagune procjednih voda i da nam one služe za deponovanje vode samo u ekstremnim vremenskim uslovima tokom jeseni i proljeća.

Što se tiče ekološkog aspekta poslovanja, Društvo je od samog početka rada deponije organiziralo poslove na izdvajanju korisnih materijala iz otpada (PET ambalaža, papir, plastika, gume i dr.) kako bi koliko je moguće vratilo ove materijale u proces reciklaže. S tim aktivnostima smo nastavili i u 2022., ali i 2023. godini time što smo angažovali dodatni broj ljudi koji rade na ovim poslovima. U prošloj godini smo iz otpada izdvojili 112,25 tona korisnog materijala i po tom osnovu ostvarili prihode od 70.361,20 KM, te uštedjeli cca 2.700 m³ odlagališnog prostora. Unapređenje ovog aspekta poslovanja će se postići u punoj mjeri kada se izgradi i pusti u funkciju sortirnica za otpad. Tada će i rezultati biti znatno bolji u odnosu na postojeće.

2.3. - Finansijski aspekt poslovanja

Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica" je 2022. godinu završilo sa pozitivnim rezultatom finansijskog poslovanja i sa finansijskog aspekta poslovanja godina je bila izuzetno stabilna. Veće investicije, kao što je izgradnja četiri ćelije kasete druge faze Deponije, smo uspjeli finansirati u 2021. godini, pa smo u 2022. godini većinom izmirivali tekuće obaveze prema dobavljačima, Državi, radnicima i bankama. Jedan od najvećih finansijskih odliva predstavlja plaćanje redovnih anuiteta kredita prema Svjetskoj banci u iznosu od cca 1.000.000 KM, što smo i ove godine uredno izmirili.

U cilju obezbjeđenja sredstava za realizaciju navedenih ali i drugih projekata, jedna od najvažnijih aktivnosti koju smo provodili bila je kontrola naplate potraživanja, tako da smo održali više kontakata i sastanaka sa predstavnicima gradova/općina, operatera i ostalih korisnika usluga deponije, kako bi uz međusobno razumijevanje situacije u kojima poslujemo poboljšali nivo naplate potraživanja. Ove sastanke ocijenjujem kao uspješne jer smo uspjeli naplatili sva otvorena potraživanja koja su bila van valute plaćanja, te za sada uspijevamo držati naša potraživanja na maksimalno 45-60 dana naplate. Sa Općinama Travnik i Vitez smo zaključivali Sporazume, kojim su preuzimale dug i plaćale dio dugovanja svojih operatera za usluge odlaganja otpada.

Napominjem, da je u dogovoru sa Skupštinom i Nadzornim odborom, Društvo i u 2022. godini transferiralo u Budžet Grada Zenica iznos od 650.000 KM od dobiti ostvarene u 2021. godini.

U 2022. godini Društvo je ostvarilo prihode u iznosu od 3.918,966 KM, što je za 264.494 KM manje u odnosu na Plan poslovanja odnosno procenat realizacije Plana je 93,67 %, a u odnosu na 2021. godinu prihodi su manji za 176.482 KM ili za 4,30 %. Napomenut ću da u ukupan rezultat ostavrenih prihoda ulazi i oprihodovanje donatorskih sredstava u iznosu od 204.763 KM.

S druge strane, ukupni rashodi u 2022. godini su iznosili 2.382.804 KM, što je za 456.398 KM ili 16,07% manje u odnosu na Plan poslovanja, a u odnosu na 2021. godinu ostvareni rashodi su manji za 237.516 ili za 9,06 %. Samo po osnovu negativnih kursnih razlika na kredite Svjetske banke troškovi su bili manji za 120.000,00 KM u odnosu na 2021. godinu.

Dakle, iako su prihodi ostvareni u manjem iznosu u odnosu na planirane za 6,33%, isto tako su i rashodi bili znatno manji u odnosu na Plan za 16,07%. To je sve uticalo da na kraju obračunskog perioda, Društvo iskaže pozitivan finansijski rezultat poslovanja u bruto dobiti u iznosu od 1.536.162 KM. Ostvarena bruto dobit je veća u odnosu na planiranu za 191.904 KM ili za 12,49 %.

Nakon obračuna poreza na dobit u iznosu od 197.900 KM, ostvarena neto dobit Društva za period 01.01.-31.12.2022. godine iznosi **1.338.262 KM**. Ovaj rezultat je u odnosu na 2021. godinu povećan za 12.074 KM.

Svi pokazatelji likvidnosti su poboljšani, pokazatelj Tekuće likvidnosti je povećan za 10,8% i iznosi preko 200%, pokazatelj Ubrzane likvidnosti je povećan za 10,1% i iznosi preko 200% te pokazatelj Trenutne likvidnosti 15,8% i iznosi preko 166%.

U 2022. godini smo imali značajne korekcije na kontu amortizacije, odnosno ispravki vrijednosti prethodnog perioda (2008.-2020.). U tom periodu amortizacija kasete br. 1 prve faze se obračunava na linearnom metodom po nižoj stopi (2-8%) što je prouzrokovalo da se akumulira neamortizovana knjigovodstvena vrijednost kasete, a da su odlagališni kapaciteti kasete skoro popunjeni. U cilju utvrđivanja stvarne vrijednosti kasete i stepena njene zapunjenoosti izrađen je nalaz vještaka građevinske i finansijske struke. Nalaz vještaka je pokazao da je tokom godina eksploatacije kasete nastala razlika u amortizaciji kasete u odnosu na njenu zapunjenoost, što je rezultiralo da smo umanjili vrijednost kasete za cca 718.818,59 KM kako bismo uradili ispravku vrijednosti odnosno umanjenje vrijednosti kasete za deponovanje otpada.

Pored ove promjene koju smo uradili kako bi vrijednost kasete doveli na stvarno stanje uradili smo promjenu sistema obračuna amortizacije na kaseti druge faze. Sa prijašnjeg proporcionalnog/linearnog sistema obračuna amortizacije prešli smo na funkcionalni sistem obračuna amortizacije. To u praksi znači da će se amortizacija obračunavati na osnovu stvarnog stanja zapunjenoosti kasete u toku godine. Ovo je najkorektniji sistem obračuna i sa njim neće doći do odstupanja u vrijednosti samog stalnog sredstva.

Također, u 2022. godini smo uradili uskladivanje stopa amortizacije sa zakonskim stopama i kod pojedinih drugih osnovnih sredstava, što će imati efekat na rezultat poslovanja u 2023. godini, jer procjenujem da će amortizacija biti uvećana za cca 280.000,00 KM na godišnjem nivou.

3. - Društvena odgovornost PD "RDM" d.o.o. Zenica

Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica" je društveno odgovorna kompanija koja posebnu pažnju posvećuje razvijanju dobrih susjedskih odnosa sa lokalnom zajednicom koja gravitira Regionalnoj deponiji "Mošćanica", te nastojimo u svakoj prilici u skladu sa finansijskim mogućnostima Društva pomoći aktivnosti lokalnih zajednica, kao i sportskih klubova, udruženja građana i dr. organizacija, koje djeluju na području našeg Grada i koje nam se obrate za bilo kakvu vrstu pomoći u provođenju njihovih aktivnosti.

Tako je Društvo u 2022. godini dodijelilo 14 donacija za što je izdvojilo 15.774 KM, od čega je izdvojeno 8.000 KM za udruženja, sportske klubove i vjerske zajednice, kao što su: Udruženje paraplegičara i oboljelih od dječje paralize Zenica, Udruženje Centar za njegovanje horskog pjevanja, edukaciju i kreativni razvoj seniora „KASIOPEJA“ Zenica, Udruženje KUD "Mošćanica", Udruženje KUD "Putovići", Udruženje "Sportska škola" Zenica, Škola rukometa "Čelik junior" Zenica i Medžlis islamske zajednice Zenica. Također, Društvo je podržalo sve aktivnosti u Tišini, Mošćanici i Putovićima za koje su nam se predstavnici ovih mjesnih zajednica obratili za pomoć, te za te namjene smo izdvojili 7.774 KM. Pored finansijske podrške, Društvo je davalo i tehničku podršku kroz provođenje akcije čišćenja dionice puta Tišina-Mošćanica koju su proveli djeca i omladina, članovi ekološke sekcije Udruženja KUD "Mošćanica". Pored toga, nastavljena je praksa redovnog prikupljanja i odvoza komunalnog otpada iz naselja Mošćanica, koju provodimo već 14-tu godinu. Rezultat tih aktivnosti je da smo u prošloj godini u MZ Mošćanica prikupili i na deponiji besplatno odložili 75,26 tona komunalnog i 2,26 tona građevinskog otpada.

U 2022. godini smo nastojali da podržimo rad i zeničkih medijskih kuća "Naša riječ" te RTV Zenica, koja se ogledala u redovnom oglašavanju kroz njihove medije.

Veoma važno je da napomenem da smo imali jako dobru saradnju sa višim nivoima vlasti te sa samom Gradskom upravom i Gradonačelnikom. Saradnja sa Gradskom upravom je na visokom nivou jer nam je Grad Zenica jedan od najvećih korisnika naših usluga te samim tim i najveći finansijer poslovanja. Grad je sve fakture blagovremeno plaćao čime je znatno pomogao u realizaciji provedenih aktivnosti i očuvanja finansijske stabilnosti Društva. Prosječna godišnja realizacija sa Gradom Zenicom je cca 1,6 miliona KM što predstavlja jednu trećinu ukupnog iznosa poslovanja.

U toku 2022. godine sam imao više sastanaka sa predstavnicima Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoline Zeničko-dobojskog kantona. Ministarstvo je prepoznalo naše aktivnosti i nastojanja da se realizuju projekti na Deponiji, kako bi ona i dalje mogla poslužiti kao dobar primjer upravljanja čvrstim otpadom. U tom smislu Ministarstvo je u 2022. godini podržalo naše aktivnosti sa ukupnim iznosom od 350.000 KM, od čega je za sufinansiranje izvođenja pripremnih zemljanih radova na petoj ćeliji kasete broj 2. izdvojilo 200.000 KM, a za izgradnju solarne fotonaponske elektrane izdvojen je iznos od 150.000 KM.

Saradnja koju Društvo ima sa ostalim općinama/gradovima koje koriste usluge Regionalne deponije "Mošćanica" je također zadovoljavajuća i korektna. Najbolji primjer te saradnje je da su načelnici/gradonačelnici preuzimali dugove svojih operatera i ažurirali plaćanje usluga odlaganja otpada, nakon održanih sastanaka i prezentiranih aktivnosti na Deponiji.

Saradnju sa Nadzornim odborom Društva mogu ocijeniti kao veoma dobru i korektnu. Nadzorni odbor je dao svoj značajan doprinos u uspješnom funkcionisanju Društva, kroz davanje nesebične podrške putem svojih prijedloga, sugestija i prenošenja ličnih iskustava članova Nadzornog odbora.

4. Zaključna razmatranja

Ako se uzmu u obzir uslovi pod kojima se poslovalo u smislu uticaja recesije kojom su zahvaćeni i općinski/gradski budžeti što se odražava i na poslovanje Društva odnosno naplatu potraživanja, godina 2022. se može ocijeniti kao uspješna za Privredno društvo "Regionalna deponija Mošćanica". Društvo je zadržalo kontinuitet u pružanju usluga svojim klijentima što je rezultiralo da su na Regionalnoj deponiji "Mošćanica" zaprimljene i na ekološki prihvatljiv način odložene sve dopremljene količine otpada.

U finansijskom smislu, Društvo je u 2022. godini ostvarilo pozitivan rezultat finansijskog poslovanja. Društvo je u svakom trenutku bilo likvidno, te je uredno izmirivalo finansijske obaveze prema državnim organima, radnicima i dobavljačima, kao i obaveze po kreditu Svjetske banke. Posebno bih istakao činjenicu da Društvo redovno izmiruje sve obaveze prema svojim radnicima (izmirene su sve plaće, naknade za ishranu i prevoz, regres za godišnji odmor i druge naknade koje im pripadaju u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom). Saradnja sa radnicima, Sindikatom, je na zadovoljavajućem nivou, radna i tehnička disciplina se poštuje uz međusobno uvažavanje svih uposlenih.

U skladu sa zahtjevima iz Okolinske dozvole, Društvo je nastavilo praksu redovnog obavljanja monitoringa okolišnih parametara (procjednih voda - filtrata, oborinskih voda, deponijskog plina i geodetskog snimanja deponovane mase u tijelu odlagališne kasete). Rezultati monitoringa okolišnih parametara potvrđuju da Regionalna deponija "Mošćanica" nema negativnog uticaja na okoliš, a rezultati inspekcijskih kontrola su potvrdili da ovo Društvo uredno izvršava obaveze propisane zakonima, Rješenjem o okolinskoj dozvoli i Rješenjem o vodnoj dozvoli.

Postignuti rezultati u 2022. godini pokazatelj su spremnosti, snage i odgovornosti menadžmenta i uposlenika u izvršavanju zadataka s ciljem očuvanja stabilnosti u poslovanju i ispunjavanju javne funkcije zbrinjavanja komunalnog i njemu sličnog neopasnog otpada.

Zenica, april 2023. godine

